



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ascensus Moysis in montem Seu De Oratione Tractatus Tribus Stationibus ac vijs Purgatiua Illuminatiua Vnitiua distinctus

Crombecius, Johannes

Avdomari, 1618

6 [i. e. 9]. De distractionibus tertij generis, quæ dispensatione divina
proveniunt

urn:nbn:de:hbz:466:1-38133

Dominus ipse sit Deus, & det auxilia sua *permittit*
 quibus placet; & rationibus suis eternis *ni-ob causas*
 xus quibusdam locupletissime largiatur;
 quibusdam eadem subtrahat; cūq; sine eius
 ope, nihil possumus boni, vel cogitare quide;
 clarum est, si Dominus sese à nobis subducatur,
 nobis cum psalmographo dicendum: *anima psal. 143*
mea sicut terra sine aqua tibi. 6.

2. Constat verò benignissimum Deum, &
 patrem nostrum, qui novit, quid cuiq; expe-
 diat, iustissimis rationibus, solatia sua, ac de-
 votionis sensū subinde subducere, teste Rege
 sanctissimo. Ego dixi in abundantia mea, non *psal. 29*
 movebor in aeternum: & adiungit. *Avertisti faciem 8.*
tuam à me & factus sum conturbatus. Hoc pul- *De lucis*
 cherrima similitudine Climacus declarat. 67.

Abcondit seipsam, inquit, infantis mater, quem
 si viderit anxie inquirere, gaudio afficitur, sicq; illū
 instruit adharere iugiter, affectumq; infanti alius
 imprimit, eumq; ad se amandum ardentius in-
 vitat.

3. Cause & cōiecturę aliquę adferendę sunt. *Iudicia*
 Prima ad inscrutabile iudiciū Dei referenda *Dei*
 est. Non enim cogitationes mea, cogitationes vestra, *Isaia 55*
 neq; via vestra via mea, dicit Dominus: quoniam sicut 8.
 exaltatur cali à terra; sic exaltata sunt via mea à *Rom II*
 vijs vestris. Quis enim cognovit sensū Domini aut quis *34.*
 consiliarius eius fuit? Ipse enim Dominus est, &
 nemo ei dicere potest. Quare hec facis?
 Scrutatur etiam ac novit corda hominum, &
 quid

NVI

116

quid cuiq; conducat, quid mereatur perfectissimè cognoscit. Denique Rex Regum est nihil sine causis iustissimis agit, nititurq; eternis rationibus, quas qui scrutari nitatur opprimetur à gloria. Pię tamè mētis est, de Deo letire in bonitate, & cum omni reverentia de eius providentia iudicare, ac loqui. Quis carior vnigenito filio suo? tamen ijs temporibus, quibus summa consolatione, atq; auxilio indigebat, se derelictum profitetur, nempe cum in horto orationem facturus dis-

Mat. 26. *cebat Apostolis suis: Tristis est anima mea usq; ad mortem. & in sacrificio cruento exclamat.*

Mat. 27. *Deus meus, Deus meus, vt quid dereliquisti me?*

p. 46. *filium dilectissimum, qui & nature conditione, & virtutis merito, solatia, auxiliaque de cælis sufficienda exposcebat, dereliquisse benignissimus pater dicatur; nec id fecisse vllò modo credi potest sine iustissimis rationibus: quid miramur, si subinde derelinquimur, & anima nostra arida & ieiuna remaneat. Solent tamen cause ipsæ, quæ cū res fiunt, incognitæ sunt; successu temporis sese explicare, ac manifestare. Atque in hoc sapientia Dei oculis mortalium elucet quàm maximè, & eos in admirationem, confidentiam ac amorem impellit,*

2. 4. *Altera causa, vnumquemque nostrum ob nostrum attingit, aut bonum vniuersi, quod ordinariè profectum privato anteponi necesse est: Nam & vari-*
etas

ras illa, quæ in providentia cernitur instruc-
 tioni communi inseruit, & ex detrimento, ac
 calamitatibus privatorum, damnum quod
 publicæ rei imminere aut accidere potest,
 metimur. Subtrahit ergò non rarò oranti-
 bus solatia sua, vt de se, viribusq; suis quisq;
 cognoscat, & iudicet pro veritate, & tantæ
 maiestati elatos animos subijciat. Nimirum
 superbi, elatiq; natura sumus, & nobis arro-
 gamus, quæ à nobis non habemus, sed ab eo
 qui dat omnibus affluenter: Et is nos vult esse *Iac. I.*
 humiles, & cognoscere, quod hæc à nobis
 non proveniant, sed à se, vt discamus ad eū
 recurrere, & in animi submissione, ac gra- *I. Petri*
 titudine permanere: Idedò Apostolus Petrus *5. 6.*
 ita nos hortatur. *Humiliamini sub potenti manu*
Dei, vt nos exaltet in die visitationis sua. Nempe
 devotionis sensus thesaurus ingens est, furi-
 bus illum Deus non committit. Fures sunt
 superbi, qui gloriam Dei detrahunt, sibiq;
 adscribunt. Humilibus vt pote fidentissimis
 Deus thesaurum hunc facile credit; nec
 enim quilibet sibi vsurpabunt, sed fidelis-
 simè cum timore ac tremore depositum cus-
 todient. Hinc verissimè dictum ab Apostolo.
Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. *I. Petri*
 Humiliationis ergò ac submissionis causa, *5. 5.*
 gratia nobis subducitur. *3.*
 5. Tertia à Beato Bonaventura purgationis *Ad pur-*
 dicitur. In duobus verò purgatio illa consistit, *gandum*
vt affectum

NVI

416

1. *Bonav. libr. de process. religio. pro. 7. c. 21.* vt desidia, ac neglectus Dei querendi absteri-
gatur; & in oratione otiositas, tepiditas, cur-
riositas, & similes defectus exterminentur.
Quid mirum si filio, mater vbera non offerat
cum ille ad ea non aspiret? Si segniter & igna-
viter papillas exugat? Deum sane invenies
si modo in toto corde exquisieris eum. Al-
terum quod purgari debet, est ingratitude, qua
sape laborat qui devotionis sensu afficitur
& auctorem beneficij non agnoscit: vt si filius
cibo se refici reputet, ei que soli refectioem
acceptam ferat; a patre vero nihil beneficij
accipere profiteatur. Idcirco panem hunc
caelestem bonus pater subtrahit, vt filius cog-
noscat si panis sapidus sit, non a pane saporem,
sed a Patre caelesti immitti.
4. *Erudi- tionis* 6. Quarta causa ad eruditionem pertinet.
Quidquid enim sit, multa nobis, meritisque
nostris ascribimus, difficileque est mentem
omni errore exuere, eaque opinione imbuere,
qua credamus ac fateamur soli Deo tribu-
endum, quicquid perfectionis, solatijque
spiritualis possidere nos cernimus. Hinc
Iac. I. 17 Apostolus Iacobus. *Omne datum optimum, &*
Ioan. 15. *omne donum perfectum desursum est, descendens*
Ioa. I. 3 *a Patre luminum. Et sine me, ait eterna Sapi-*
entia, nihil potestis facere. Et sine eo factum est
nihil.
5. *Indiscre- tionis.* 7. Accedit alia ratio qua Deus castigat in-
discretionem nostram. Nonnulli enim plus
conantur

conantur quam valeant. *Vitæ autē nostræ, Eph. 4. 7.*
data est gratia, secundum mensuram donationis
Christi. Cum autem bonū aliquod opus exer-
 temus, illud à duplici causa procedit: à nobis
 quidē apparēter; sed opus illud duas requirit
 occultas quasdā primæ causæ cooperationes,
 vnam naturalem, qua Deus generatim (vt
 auctor nature) concurrat ad omnia opera,
 quæ natura suis viribus exercere potest. Al-
 teram supernaturalem in operibus virtutum.
 Impossibile enim est, sine auxilio supernatu-
 rali opus meritorium efficere: Auxilium
 verò illud certo gradu, atq; intensione con-
 stat: sicut in rebus naturalibus qui pollet vi-
 ribus ad onus ferendum decem pōdo tantū,
 ad conficiendum vna hora tres leucas, non
 feret onus mille pondo, nec vna hora tre-
 centas leucas decurrere poterit; Ita qui au-
 xilij supernaturalis gradus habet decem tan-
 tum, fallitur si elicere statuat actum intensū
 gradibus 40. ; quia causæ secundæ vires, eò
 non pertingunt, eiq; prima non responderet,
 & succumbit natura, cui gratia equaliter non
 opitulatur. Hinc fit vt quidam zelum ha-
 bentes sine scientia, ieiunijs intempestivis
 corpus enervent; intēdant ingenij nervos in
 attentione procuranda; tandiu orationem
 producant, donec spiritus vitales exhauriāt,
 & inutiles maneant, nihilq; postmodum à
 natura, quæ instrumentum operationum di-
H vinarum

NVI
416

divinarum est obtineri possit. Expressere hi volunt vi devotionem magis, quam e caelis adiscere, atq; haurire. Luunt verò profectio temeritatis, atq; impudentiæ suæ pœnas, dum sine consilio, ac patrum spiritualium directione plus attentant conanturque, quàm per vires corporis & animi, auxiliique spiritualis valeant.

6. 8. Sexta causa ex paterno Dei affectu procedit, qui nobis merendi occasionem præbent locupletem. Cùm enim anima iam se derelictam agnoscit, cælum pulsat, desideria ascendit, sese omnium mortalium infelicitatibus denuntiat; Dei maiestatem reueretur, spem excitat, & ad placandum Dominum, quem offensum credit, omni ratione se convertit. Ex quo sequitur, & augeri gratiam hoc insigni conatu, & coronam in caelo parari nobiliorem, atq; auctiorem.

7. *Probatio-
nis.* 9. Probat deniq; quos diligit amantissimus Dominus, & explorat an à nobis diligatur. *Sunt enim qui ad tempus credunt, & in temptationis recedunt.* Itaq; visitat nos & consolatur amicâ, blandaq; visitatione, & subtrahendo paternæ benevolentiæ. Quod si destitutos solatio hac gratia ac solatio, nihilominus cõstat nos invenit, & ad eius nutû paratos: tum de *num probata virtute nostrâ, maioribus beneficijs afficit, & priores favores, novis*

beneficijs

beneficij accumulat. Qui verò solatijs des-
tituti animum abijciunt, non Deum, sed sese
ipsos quævisse, testatum faciunt. Hi ergò
consolationem merentur, qui probati fideles
inventi sunt; & cum Beato Iobo dicunt. *Iob. 1. 21*
Dominus dedit, Dominus abstulit, sicut Domino
placuit, ita factum est: Sit nomen Domini bene-
dictum. Hæc de distractionibus pauca suffi-
ciant.

TEXTVS QVINTVS.

Et dabo tibi.

Dei promissiones esse conditionatas: Orationi esse
iungendam mortificationem.

H Actenus quæ textus verba præcesserunt
conditionem continent, quam indicat
sequens copula (*Et*) Dei namq; sensus is esse
videtur, vt Moyses omninò in montem con-
scendat: si pareat; in eo, Deum statuisse, ei dare
tabulas lapideas, & legem & præcepta quibus
populum instruat. Voluit item Dominus
Moysen, laborem ascensus suscipere, & ni-
faceret; ei ipsi minimè daturum legem, &
præcepta tradenda populo. Hoc ipsum ergò *Promis-*
particula (*Et*) denotat, vt cognoscamus: *siones vi-*
primis verum esse, quod Concilium Triden- *ta ater-*
num statuit, conditiones vite æternæ esse *na esse*
conditionatas, non absolutas. Neque enim *conditio-*
absolutè nates

H 2

absolutè nates

NVI

116